

Informe novembre 2009

Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya

De les convocatòries d'Ajuts del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

A Juliol de 2009 vuit associacions professionals van presentar un seguit de comentaris a les convocatòries d'Ajuts del CoNCA. L'APdC signava l'escrit. A novembre de 2009 des de l'APdC volem presentar un informe que amplii la informació presentada a juliol, i alhora remarqui les necessitats específiques del sector de la dansa.

L'informe que presentem tot seguit recull la informació extreta de la trobada de professionals de la dansa que va organitzar l'APdC el 19 d'octubre de 2009, de diferents reunions, xerrades informals i trobades diverses de l'APdC amb professionals del sector, i de les investigacions dutes a terme des de l'oficina mateixa de l'APdC.

Valorem molt positivament l'existència del CoNCA, i creiem que és el nostre paper oferir-li la màxima informació sobre el sector de la Dansa per a que pugui actuar en conseqüència.

La informació que aquí es presenta no pretén ser exhaustiva ni donar xifres exactes. Aquest és un primer pas per valorar la situació dels ajuts pel sector de la Dansa que gestiona el CoNCA, i anar-los millorant poc a poc. Presentant aquest informe, valorarem conjuntament els elements que requereixen una informació més detallada o estadística, i quins pertanyen més aviat a l'àmbit del posicionament de la institució i la seva voluntat d'acció.

índex

- 1. Posicionament CoNCA**
- 2. Relació CoNCA-sector/sol·licitants d'ajuts 2009**
- 3. Línies d'ajuts**
- 4. Criteris de valoració**
- 5. Comissions de valoració**
- 6. Pressupostos**
- 7. Justificacions**
- 8. Avaluació**
- 9. Propostes**

1. Posicionament CoNCA

Creiem que és clau que el CoNCA deixi molt clar el seu posicionament en relació a determinats aspectes que afecten la gestió dels ajuts:

- Es dóna suport en igual mesura (que no amb les mateixes mesures) als diferents agents de la creació en dansa (entitats consolidades, creadors emergents, creació alternativa,...)?
- Com s'entén la creació de Dansa? Inclou producció, recerca,...? Què es vol per a la cultura i per tant quin tipus de creació es prioritza?
- El CoNCA aposta per treballar per projectes o amb persones?

Alhora, pensem que el CoNCA ha de treballar necessàriament per:

- Estar pròxim al sector de la Dansa.
- Formar un equip professional compromès amb la cultura i la creació, amb responsables de l'àrea de Dansa que treballin diàriament per conèixer en profunditat el sector, convertint-se així en un pont que permeti dinamitzar-lo.
- Poder concretar uns marcs objectius que afectin al sector de la dansa i poder-los flexibilitzar segons els agents a qui es dirigeix.
- Fer un seguiment dels projectes, i valorar-ne tant la qualitat com a projecte que com a peça acabada.
- Assegurar la continuïtat dels projectes que així ho demanden per les seves característiques.
- Establir mecanismes que no imposin un ritme de creació anual pels creadors.
- Eliminar totes aquelles dificultats i disfuncions que afectaven les anteriors convocatòries d'ajuts.

2. Relació CoNCA-sector/sol·licitants d'ajuts

La informació que arriba al sector per part del CoNCA sovint és poc comprensible i escassa. S'ha de tenir present que sovint els ajuts s'adrecen a col·lectius amb poca trajectòria de gestió, amb pocs recursos o amb poca experiència. El millor missatge és aquell adaptat al seu receptor. És de responsabilitat del CoNCA determinar els millors mètodes i tècniques de comunicació adaptant-se a les necessitats dels receptors.

Cal:

- Assegurar que no s'emetin informacions contradictòries des del mateix CoNCA.
- Assegurar que no hi haurà modificacions dins del període de vigència de l'ajut sobre els requisits, processos de justificació, criteris,...
- Més informació genèrica (terminis, criteris, etc.) a l'abast de tothom (reunions, pàgina web accessible, etc.).
- Presentació clara de la informació (llenguatge i canals adequats pel públic receptor).
- Reunions generals per presentar els ajuts, però també sessions específiques explicatives del funcionament de la subvenció, de com cal justificar-la, presentar-la, etc. Haurien de ser sessions formatives amb material i exemples pràctics.
- Més proximitat al sector, habilitant espais de diàleg i reflexió. A més de les trobades col·lectives, cal comptar amb tècnics de referència que coneguin el projecte i assessorin al sol·licitant.
- Reunions personalitzades.
- Guies informatives amb plantilles, models, explicacions clares i senzilles, formularis àgils... Que contemplin els diferents casos i recorreguts a seguir segons cada perfil genèric.
- Creació d'una oficina d'atenció permanent.
- Assegurar un suport directe a les persones que tenen poca experiència i/o infraestructura.
- Treballar conjuntament amb altres institucions que concedeixen ajuts per unificar la normativa.
- Obrir un debat directe, transparent i amb un calendari factible, amb les associacions professionals per millorar les properes convocatòries d'ajuts.
- Informar públicament dels resultats dels ajuts, informar per escrit de perquè s'han denegat/concedit els ajuts a tota aquella persona que ho sol·liciti sobre el seu propi projecte.

3. Línies d'ajuts

Prèviament a la definició de les línies d'ajuts cal conèixer en profunditat el sector, per així assegurar que les línies s'adrecen a col·lectius amb unes característiques unitàries que després permetin valorar més fàcilment els diferents projectes, assegurant l'equitat dels ajuts.

Les línies d'ajuts s'han d'adreçar a col·lectius concrets, i a les seves necessitats, subdividint el sector no només per tipus de projectes, sinó sobretot per capacitats. Cal garantir que un jove creador no haurà de competir amb una companyia estable, perquè les seves necessitats són diferents, però sobretot les seves capacitats no són les mateixes. Alhora, han de tenir en compte les diferents necessitats dels diferents sectors. Per exemple, en Dansa la línia de recerca inclou ja una part pràctica, perquè la teoria en Dansa (adreçada a la creació) ja comença amb el moviment.

La divisió en línies s'ha de fer d'acord amb el sector, perquè cada sector té unes característiques pròpies molt marcades, i per tant unes necessitats pròpies.

Se'ns ha informat de que per al 2010 no es preveuen més línies que les de sector (dansa, teatre,...). Creiem que és molt important que dins de la línia de Dansa hi hagi categories que assegurin que la petició d'ajuts serà equitativa.

Exemple de línies de subvencions específiques per DANSA adaptades a les necessitats del territori i el context.

<http://www.canadacouncil.ca/dance/>

4. Criteris de valoració

El primer punt a tenir en compte és que els criteris siguin incloents, és a dir, que busquin la millor praxis professional i els millors projectes, però que no es limitin a fer un cribatge per característiques.

Voldríem saber:

- Quina és l'escala de valors que aplica el CoNCa alhora d'establir els criteris? Quin paper es dóna a l'interès artístic dels projectes? És prioritari millorar el mapa creatiu de Catalunya o assegurar la rendibilitat econòmica dels projectes?
- Com es pot facilitar que projectes de gran interès artístic s'adaptin a les exigències de gestió actuals?

Els criteris han de ser:

- Coherents: si s'exigeixen/valoren especialment determinats elements, cal facilitar al sector que els incorpori.
- Ponderats.
- Transparents: cal que tothom conegui en quina mesura es puntuarà cada criteri i perquè.
- Concisos dins dels límits que el tema de la creació artística permet.
- Clars i distints per a cada línia.
- Adequats al nivell de cada línia (entenent que cada línia pot adreçar-se a conjunts de sol·licitants de diferents nivells), assegurant així que no es perpetuaran sempre els mateixos receptors d'ajuts.

5. Calendari

La temporalització de les convocatòries és un dels elements que més problemes genera i en el que més d'acord està tot el sector sobre com solucionar-ho:

- Cal que es convoqui amb antelació, per saber si el projecte que es du a terme compta amb fons del CoNCA o no.
- Les resolucions s'han de conèixer abans de l'inici del projecte. Per tant, per a projectes anuals s'han de conèixer abans del gener.
- Hi ha d'haver més convocatòries, un mínim de tres al llarg de l'any, per permetre als projectes que neixen al llarg de l'any acollir-se als ajuts.
- El termini de presentació de les sol·licituds ha de ser de mínim un mes.
- Cal preveure convocatòries per a projectes que es realitzen a cavall de dos anys.

6. Comissions de valoració

Els dos elements que cal tenir en compte són: qui forma part de les comissions i com treballen les mateixes.

Qui

- Professionals de la dansa (70% d'integrants) i d'altres disciplines.
- Perfils professionals variats: artistes, gestors, programadors,...
- Experts que reflecteixin la diversitat i amb criteri plural.
- Diferents edats representades dins les comissions que permetin crear un diàleg actual.

Com

- Suficientment flexibles per contemplar la diversitat.

- El sector hauria de poder dir qui formarà part de les comissions, facilitant una llista de candidats possibles.
- Que el procés de valoració inclogui més elements per jutjar que un dossier:
 - Trobades amb els creadors i presentacions en obert on els artistes presenten el seu treball i poden sentir l'opinió dels membres de la comissió. (veure model francès)
 - Poder tenir el document complert, tota la sol·licitud, veure vídeos,... a porta tancada.
 - Possibilitat d'accés a tot tipus de material i informacions dels creadors, més enllà del que es demani al formulari de sol·licitud.

7. Pressupostos

Cal estudiar a fons com valorar la feina de l'investigador/creador amb un sou. Buscar maneres de remunerar al creador independent, sense obligació de tenir una estructura al darrere.

8. Justificacions

Caldria que el CoNCA es pronunciés molt clarament sobre el funcionament de les justificacions, sovint es reben missatges contradictoris des del propi CoNCA.

També seria interessant que el CoNCA expliqués públicament el perquè del funcionament actual de les justificacions, per tal de que la gent entengués la filosofia/obligació legal que hi ha al darrere d'un seguit de pràctiques que des del sector no s'entenen o es veuen com a contraproductes.

Desconeixent les motivacions ideològiques/legals, proposem:

- Poder reflectir en el balanç econòmic totes les despeses justificables i no justificables per tal de poder fer una valoració de l'activitat econòmica de l'entitat/projecte. Això permetria valorar l'esforç que ha de fer el sol·licitant per dur a terme el projecte, tot i comptant amb els ajuts públics.
- S'haurien de poder indicar els patrocinis en espècies, ja que tenen un valor econòmic molt important, tot i que no es vegi reflectit en factures, però sí en acords. Veure
- Avançar des de la data de presentació de la sol·licitud el model de justificació econòmica, per poder així treballar-hi durant l'any.
- Que tot el material necessari per tirar endavant un procés de creació sigui subvencionable, independentment de si es pot considerar infraestructura.
- Pel que fa als ajuts a estructures de gestió consolidades:

- Facilitar la justificació de les despeses d'estructura, perquè en una plataforma/associació... la pròpia estructura (personal, espai de treball...) és l'activitat.
- En relació a aquells obligats a seguir una auditoria:
 - El CoNCA hauria de facilitar un llistat d'auditors experts en entitats culturals.
 - L'auditoria no reflecteix tots els ingressos, perquè part d'aquests es destinen a cobrir despeses no subvencionables, això provoca uns balanços irrealistes. El que provoca una radiografia errònia dels sectors perquè tenen més ingressos dels que se'ls permet declarar.
 - Ja que l'auditoria és una obligació imposada pel CoNCA, aquest n'hauria d'assumir el 100% del cost.
 - Quin model d'auditoria es segueix? El sistema de mostreig? S'accepten els informes dels auditors a les altres administracions per justificar?

9. Avaluació

"Vull rebre una avaluació per seguir progressant, aprendre què puc aportar", creadora emergent.

Per a que els ajuts siguin útils, no es pot limitar la feina al tràmit burocràtic de revisar pressupostos i factures, és necessària una avaluació continuada del projecte i els resultats del mateix.

Aquest seguiment i avaluació s'ha d'adaptar a cada línia d'ajuts, creant-se uns circuits específics d'avaluació per a cada línia, i que tinguin la duració necessària segons cada projecte.

10. Idees

Els criteris de valoració podrien proposar-se des del sector professional?

Caldria oferir escala de valors alternativa? Que s'obri debat a com es valoren els projectes.

Gestió dels ajuts: a països com Holanda el govern dona diners a cases de producció per a que els distribueixin entre els artistes, perquè coneixen més d'aprop el sector.

L'artificialitat de la normativa obliga a falsejar els projectes per a que encaixin.

Apliquem una normativa europea quan el país no té l'economia, ni les lleis comparables a altres països europeus.

No pot ser que els ajuts serveixin per descarregar sobre el sector feina que hauria de fer l'administració

Si reps ajudes, has de tenir on mostrar la teva creació (pla integral)

Conèixer l'estudi recent que, sobre aquest assumpte, ha redactat l'empresa ARTImetria per encàrrec del Consejo Vasco de la Cultura.

Publicació resolucions: que es publiqui a quina disciplina pertanyen els projectes (tots els presentats)